

CB

Bibliotheek
Proefstation
Naaldwijk

A
7
S

81

PROEFSTATION VOOR DE GROENTEN- EN FRUITTEELT ONDER GLAS,
TE NAALDWIJK.

Uiendag Goes - 22 Februari 1954.

PROEFSTATION VOOR DE GROENTEN--EN FRUITTEELT ONDER GLAS TE NAALDWIJK.

A

724130 (492.91-2) "1954.02.22"

7

58

Uierendag Goes - 22 Februari 1954.

Bibliotheek
Proefstation v. d.

Groenten- en Fruitteelt o. glas

Opening.

Naar schatting waren $\pm$ 700 personen aanwezig. Naaldwijk
Bij de opening werd medegedeeld dat de achteruitgang in kwaliteit van de uien in de laatste jaren het noodzakelijk maakte om deze dag te organiseren. De verwachting was dat de teelt zich ondanks de verschuivingen in Zeeland en op Z.H.-Eilanden duurzaam zou handhaven.

4 sprekers behandelden onderwerpen die bij de teelt en de afzet van belang zijn. Hierna volgde discussie. In volgorde van de sprekers zullen de voornaamste punten uit de onderwerpen worden genoemd.

Onze uienexport in gevaar door:

J.J.J. Bos Voorzitter Algemene Bond van Groenten en Fruit exporteurs te Rotterdam.

Per jaar wordt voor f 20.- - f 30.- miljoen geëxporteerd, hetgeen ongeveer 100 - 150 miljoen kg uien betekent. Het is daarmee één van de zwaarste producten in de tuinbouwsector. Voor de exporteur is belangrijk dat de export van uien in een tijd valt dat er weinig export is. Zowel voor het contact met het buitenland als uit financieringsoverwegingen is dit van belang.

Door het optreden van koprot dreigt er een ramp te komen. Hij betoogde dat men met de selectie op de verkeerde weg was. Een behoorlijke productie mag niet ten koste gaan van kwaliteit en houdbaarheid. Het netto gewicht bij aflevering is alleen bepalend!

De uien uit Spanje, Italië en Polen zijn belangrijk beter in prijs op de Londense markt dan onze uien. Hierbij komt dat in deze landen de lonen laag zijn. Uien uit Polen brengen soms het dubbele op in Londen.

Om het risico voor de handel te verminderen in verband met het optreden van koprot leeft bij de handel het verlangen om te komen tot een standaardcontract, waarbij de "boer" een zekere tijd na aankoop aansprakelijk blijft voor het optreden van "verborgen" gebreken.

Met het betoog dat er doodsgevaar dreigt besloot spreker zijn rede.

Bij de discussie deelde spreker nog mee dat het de bedoeling van het standaardcontract moet zijn de bonafide boeren en handelaars bij elkaar te brengen. Het telen van uien door exporteurs is dikwijls nodig omdat men ten allen tijde over uien wil beschikken. De boeren willen ze niet altijd afleveren! Een verbod voor handelaren om geen uien meer te telen zou aanvaard kunnen worden als de boeren ophielden met speculeren en handeldrijven!

Hoe staat het met de kwaliteit en de export van onze uien?

door P.H.W.Klamer van het U.C.B.

Nadat in 1930 het U.C.B. met de controle op uien begon werd 3 jaar later het product weer ongezien gekocht. Door de productieverhoging van 30 naar 60 ton per ha is echter de kwaliteit en houdbaarheid aanzienlijk achteruitgegaan. De kwaliteitsvermindering was volgens sprekers vooral een gevolg van het niet meer telen van de Zeeuwse Bruine ui. Door de steeds dalende kwaliteit daalt de maatstaf voor de controleurs. In December 1953 werd 5000 ton, die reeds 2 keer gesorteerd was, afgekeurd. Hij zei dat er geen gezonde baal uien meer op de buitenlandse markt uit Nederland aankomt.

De uien zijn te zacht en daardoor gevoelig voor schimmelziekten. Sorteeren- en afstaartmachines doen veel schade aan het zachte product. De uitval in de periode 1930-1940 bedroeg volgens spreker minder dan 10%, thans echter 22% van de opbrengst.

Op Tholen teelt men nog de beste uien. Op Zuid-Beveland de slechtste. Het bewaren in rennen was hiervoor verantwoordelijk. Nu er ook vraag komt naar veraf gelegen landen zal men harde uien moeten gaan telen.

Als voorbeeld dat verbetering op korte termijn mogelijk is noemde spreker de tomaten. Dit leidde bij dit product tot een opbrengstverlaging doch tot een kwaliteitsverbetering.

Bij de discussie werd medegedeeld dat slechts $\frac{1}{4}$ % bij de boot wordt afgekeurd. Dit is een gevolg van de controle in het binnenland. Na 1 maand bewaren in Londen komt wel 25% uitval voor. Verpakking in karton is niet doelmatig omdat uien ventilatie nodig hebben.

Mededelingen over koprot en valse meeldauw

door Ir van Doorn onderzoeker bij het I.P.O. te Wageningen.

Koprot.

De schimmel, Botrytis allii, infecteert het gewas op het land. Als het gewas gaat strijken is er een gevaarlijke periode. Natte najaren zijn gevaarlijk.

Naarmate de uien meer rood bezitten neemt de vatbaarheid af. Een hoge opbrengst zonder optreden van koprot kan samengaan. In navolging van Amerika bleek dat door kunstmatig drogen wel wat te bereiken is. Men voorkomt hierdoor dat de schimmel de bol bereikt.

Het gewas moet eerst op het veld afsterven en daarna snel gedroogd worden bij 40°C. Als men de uien te vroeg of te laat van het veld haalt is er geen of onvoldoende invloed.

Proef 1952.

<u>Behandeling</u>	<u>% Koprot.</u>
1. Controle	15
2. Direct drogen	14
3. 5 dagen laten liggen daarna drogen	8
4. 1 week laten liggen daarna drogen	5
5. 2 weken laten liggen daarna drogen	hoger dan 4.

Bij plantuitjes kan een dergelijke behandeling ook goede resultaten opleveren.

Valse meeldauw.

De schimmel, Peronospora destructor, blijft in het gewas achter. Als er uien voor zaad geteeld worden kan een veld uien in de omgeving sterk besmet worden door een aantasting vanuit de zogenaamde "zetuien".

Op laag gelegen en luwe percelen komt de schimmel het eerst voor. Veel stikstof bevordert het optreden. Van groot belang is "vroeg" besmettingshaarden te verwijderen, dus reeds in Mei controleren.

Zinebpreparaten gaan de aantasting tegen. Mede door de groei-stimulerende werking kan de opbrengst 15% hoger zijn.

Vernevelen is mogelijk. Nodig 3 Kg per ha + uitvloeier. Jammer is dat om de 7 à 10 dagen de bestrijding herhaald moet worden. Dit betekent dat er 6 à 8 maal bestreden moet worden, hetgeen niet economisch is.

In de discussie kwam naar voren dat door het langer doorgroeien vanwege Zinebbesputingen meer koprot kan optreden.

Factoren die de kwaliteit van de ui bepalen.

door Dr Ir C.W.C. van Beekom, Rijkslandbouwconsulent te Goes.

De eisen die aan uien gesteld moeten worden zijn: hoge productie, duurzaam, bolrond, uniforme kleur, vroegrijp en een dunne hals.

De herkomst van de ui is West Azië. In dit gebied is het warmer en valt er minder neerslag. Ook in de landen waar uien veel geteeld worden is het klimaat gunstiger dan in Nederland. Te veel neerslag lijdt tot een lossere ui. Nederland is dan ook een grensgebied waar uien geteeld kunnen worden.

Op een kalkrijke, lichte goed doorlatende kleigrond kan de ui het beste groeien. Door inundatie werd de doorlatendheid van de grond minder.

Uit een onderzoek in 1946 bleek dat op 139 geïnundeerde percelen het percentage koprot 36% bedroeg en op 67 drooggebleven percelen 5%.

In de periode 1914-1918 werden reeds meer productieve rassen geteeld. Daarna is dit voorgezet. In 1938 was het ras Zeeuwse Bruine reeds verdwenen. Wat momenteel als Zeeuwse Bruine geldt is geen echte Zeeuwse Bruine. In jaren met veel koprot blijkt dit ras hiervan minder te lijden.

Bemestingsproeven hadden aangetoond dat per ha 80-120 Kg zuivere stikstof nodig is. Dikwijls geeft men te veel stikstof. De ui is voor kali dankbaar. Over fosforzuur waren geen duidelijke aanwijzingen.

Met klem betoogde spreker dat elke verwonding aanleiding kan geven tot schimmelvorming. Wat dit betreft wordt er met de uien veel minder zachtzinnig omgesprongen dan vroeger. Elke verwonding is een vrijkaartje voor rot. Bij opslag van een niet droog product zal broei optreden.

Verbetering van de bewaarmethode is de opslag in luchtgekoelde bewaarplaatsen. Vooral de kleur en glans van de uien wordt hierdoor verbeterd.

Door meer zorg te besteden bij aflevering en transport zullen er minder rotte uien in mooie baaltjes in het buitenland arriveren. Spreker zei dat het onmogelijk was een gele ui te telen die ongevoelig was voor koprot.

De roodgetuitede rassen hebben er minder last van. Door de invloed van inundaties en overstromingen zal het nog lang kunnen duren voor de kwaliteit weer goed is.

Met cijfers uit de rassenlijst werd bij de discussie aangetoond dat bij het Rijsburgertype 3.5% inwendig rood is toegestaan. De mening dat het rendement t.o.v. vroeger lager ligt werd gelogenstraft door onderstaande cijfers:

<u>Jaren</u>	<u>Rendement</u>	<u>Jaren</u>	<u>Rendement</u>
1938	63	1946	63
1939	85	1947	81
1940	77	1948	71
1941	73	1949	79
1942	79	1950	76
1943	75	1951	74
1944	68		

Van belang is dat exporteurs meer letten op de rassen bij aankoop. Tot nog toe koopt men uitsluitend uien zonder te letten op het ras.

D. van Staalduine.

Naaldwijk, 25 Februari 1954.
C.